

REFERAT

fra

(6/2016)

SSF's hovedstyrelsesmøde

**tirsdag den 22. november 2016, kl. 18.30,
i Skovby Forsamlingshus**

Delegerede: Nadine Baumann-Petersen, Annemarie Erichsen, Jörn Fischer, Kirsten Futtrup, Jon Hardon Hansen, Niels-Jørgen Hansen, Gitte Hougaard-Werner, Tine Bruun Jørgensen, Povl Leckband, Margret Mannes, Petra Katja Mohr, Preben K. Mogensen, Annette Neumann, Lars Nielsen, Sven Nielsen, Knud Ramm-Mikkelsen, Göran Rust, Karen Scheew, Steen Schröder, Karsten Weber

Andre: Tine Andresen, Ilwe Boysen, Jens A. Christiansen, Bernd Engelbrecht, Jette Hanisch, Henrik Hansen, Peter Hansen, Marike Hoop, Rainer Hossenfelder, Jens-Søren Jess, Michael Oetzmann, Kerstin Pauls, Viggo M. Petersen, Gerd Pickardt, Tilla Rebsdorf (Flensborg Avis), Karen Rettig, Dorthe Weis Salchow, Lars Thomsen, Pia Wilm

Afbud: Frauke Alberts, Bahne Bahnsen, Andreas Berg, Erik Fredens, Anne Mette Jensen, Manfred Köhl, Nina Lemcke, Tatjana Mahmens, Lars Petersen, Preben Vognsen

Referent: Referat og optagelse på bånd, JAC/jh

Dagsorden:

1. Spørgetid for medlemmer af foreningen, jvf. vedtægternes § 12, stk. 7
2. Mødet åbnes – beslutningsdygtighed jvf. § 6
3. Valg af dirigent
4. Referatet fra den 20. september 2016
5. Fastlæggelse af den endelige dagsorden
6. Formandens beretning
7. Status på foreningsudvikling
8. Nyt fra SSF's udvalg
9. Amtskonsulenternes årlige indberetninger om det danske arbejde i Sydslesvig.
10. Eventuelt
11. Lukket møde

Jon Hardon Hansen byder velkommen til hovedstyrelsesmødet i Skovby Forsamlingshus. En særlig velkomst til konsul Henrik Hansen og distriktsformand Pia Wilm.

Distriktsformand Pia Wilm fortæller om distriktet og Hærvejshuset: Distrikt Skovby har godt 80 medlemmer, og holder sammen med SSW til i Hærvejshuset, hvor man bl.a. spiller bordtennis. Derudover har distriktet en meget aktiv seniorkreds, man tager på udflugter, holder nytårs- og grillfester, og der er en sysselkreds. Hærvejshuset blev indviet i 1987 og bruges også som kirkesal. Den meget specielle albertavle er fremstillet af kunstnerparret Kirsten og Svend Winther og forestiller Hærvejen med forskellige scenarier.

Man synger "Man må trække en grænse"

1. Spørgetid for medlemmer af foreningen, jvf. vedtægternes § 12, stk. 7

Reinhard Hossenfelder mener, at SSF hhv. mindretallet bør gøre indsigelser mod den planlagte tilbygning til Gottorp Slot. Der er enighed om, at det iflg. tegningerne ser forfærdeligt ud og ikke er vellykket, modsat ombygningen af f.eks. Koldinghus hhv. plenarsalen i Kiel, hvor man også har sat glastilbygninger på gamle sten. Gerd Pickardt henviser til, at planerne om tilbygningen har været offentligt tilgængelige i 3 år uden at der er kommet indsigelser.

2. Mødet åbnes – beslutningsdygtighed jvf. § 6

Mødet åbnes. Der er 20 stemmeberettigede hovedstyrelsesmedlemmer til stede, og hovedstyrelsen er dermed beslutningsdygtig.

3. Valg af dirigent

Jon Hardon Hansen foreslår på FU's vegne Annette Neumann som mødeleder og spørger, om der er andre forslag. Det er der ikke. Dermed er Annette Neumann valgt.

Mødelederen takker for valget og konstaterer, at mødet er rettidigt indvarslet og lovligt.

4. Referatet fra den 20. september 2016

Der er ingen bemærkninger til referatet. Det er dermed godkendt.

5. Fastlæggelse af den endelige dagsorden

Der er ingen ændringer eller tilføjelser til dagsordenen. Mødet fortsættes i henhold til den udsendte dagsorden med punkter under "Lukket møde".

6. Formandens beretning

Landsmøde 2016.

Atter kunne vi glæde os over, at 133 ud af vore 197 delegerede samt en lang række officielle gæster, venner og repræsentanter for de danske organisationer i Sydslesvig var kommet til Husum for at gøre landsmødet til et levende debatforum.

Over landsmødet svævede indtrykkene fra præsidentvalget i USA, som afspejler den generelle politiske udvikling i Europa som præges af, at populismen for tiden har kronede dage. Det kom blandt andet til udtryk i nogle af de hilsener, vore gæster overbragte fra talerstolen i Husumhus.

Det emne, tænketanken havde besluttet skulle drøftes på landsmødet, var SSF's foreningsudvikling. Vi fik den debat, vi havde håbet på, under Højlund forsamlingshus-seancen med udgangspunkt i de syv spørgsmål, tænketanken havde formuleret, og generalsekretariatet på forhånd havde sendt ud til distriktsbestyrelserne. Preben Kortnum som god inspirator og ordstyrer på diskussionen hhv. brainstormingen fik da også motiveret mange delegerede til at komme med bud og svar på, hvorledes foreningslivet og kulturtilbudet kan videreudvikles.

Som tilskyndelse og som fælles udgangspunkt for drøftelsen af foreningsfornyelsen opfordres alle distriktsbestyrelser og SSF's medlemmer til ikke at lægge bånd på hinanden i denne sårbare udviklings- og fornyelsesproces. Der skal være plads til, at alle kan udfolde ideer og visioner under forudsætning af, at ingen skal lægge bånd på sig selv men kan tænke frit og tænke højt, som det blev sagt af Jørn Fischer.

Det blev tydeligt, at man ønskede netop det, vi hverken dyrker særlig tit eller intensivt, nemlig samarbejdet henover distrikternes grænser. Men viljen til samarbejde blev artikulert. Man er parat til at flytte sig. Viljen til at kigge ud over distriktsgrænserne såvel som lysten til at invitere nabodistriktet, er der.

I det grænseoverskridende samarbejde ser man for det første muligheden for at komme hinanden mere ved, og for det andet på baggrund af det større fællesskab et potentiale til sammen at kunne arrangere større og nye arrangementer.

Samarbejdet skal dog ikke kun dyrkes inden for kulturforeningens rammer, men også styrkes i forhold til alle andre relevante foreninger i mindretallet, ikke mindst med Skoleforeningen og SdU. En lokal fælles arbejdsdag, som alle foreninger deltager i, kan være en mulighed, der kan fremme det gode samarbejde rundt omkring i landet, hvor det halter.

I debatten kom man ind på ønsket om at videreudvikle SSF's hjemmeside og satse mere på de sociale medier for at styrke kommunikationen med vore egne medlemmer, men også med Grænseforeningens lokalafdelinger. Tanken om at oprette en debatblog, blev også nævnt. En blog, der kan give medlemmerne et forum, i hvilket de kan komme med forslag på nye kulturtilbud eller fremføre kulturpolitiske holdninger.

Verden i internettet og mulighederne i den opleves som et uudnyttet potentiale både som mødested, men tillige som et redskab til at videreudvikle venskabsforbindelserne på tværs af landegrænsen og som et instrument, der kan styrke kendskabet til det aktuelle Danmark og det danske sprog.

Ganske kort blev SSF's struktur nævnt. De forskellige forslag til en strukturforandring i foreningen skal dog ikke drøftes lige her og nu. Tanken er, at foreningsudviklingen indholdsmæssigt drøftes frem til næste landsmøde i 2017. Først på landsmødet næste år skal startskuddet til en foreningsintern strukturdebat lyde.

Der blev ytret kritik af, at tænketanken er for snævert sammensat. Man ønsker, at alle amter og ikke som nu, kun fire amter, er repræsenteret i tanken. Ikke mindst i forhold til den kommende strukturdebat ønsker man, at basis er tæt på drøftelserne af eventuelle forandringer i foreningsstruktur.

SSF er kommet godt fra start med foreningsudviklingen. Selvfølgelig skal basis inddrages og være tæt på de fornyende tiltag. For hvis basis ikke er med på den, kan fornyelse ikke finde sted. Det er i sidste ende basis, der skal sikre foreningens fremtid som en attraktiv dansk kulturforening.

Desværre var der ikke rigtig tid til at fordybe sig i sprogdebatten, ej heller i emnet omkring en Sydslesvig-kanon og en øget synliggørelse af mindretallet i Danmark hhv. af Danmark i Sydslesvig.

Men Rom er som bekendt ikke bygget på én dag. Der skal være den tid, vi har brug for for at forny os. Bortset fra det, er fornyelse ikke en statisk, men en løbende opgave, vi skal beskæftige os med. Dertil har vi, som sagt, formuleret syv spørgsmål, som vi i de kommende år vil bruge tid på at besvare.

Det er mit håb, at vi i det kommende år får skovlen under den nødvendige foreningsudvikling på en konstruktiv og kreativ måde. Ligesom jeg håber, at vi får rettet fokus langt mere på plejen af det danske sprog i vor forening og i mindretallet som helhed. Målet må være, at mindretallet formulerer en fælles sprogpolitik.

Endelig skal vi have intensiveret kontakten til det folkelige Danmark gennem nye former for gensidige besøg. Sluttelig er den nordvendte kommunikationsstrategi et indsatsområde, der skal løftes med flere muskler.

Jeg vil godt her på stedet endnu en gang sige tillykke til alle genvalgte og ikke mindst nyvalgte til vore tre stående udvalg.

Tillykke til Tine Bruun Jørgensen som ny formand for Teater- og koncertudvalget. Samtidig en stor tak til Hauke Paulsen for hans indsats som udvalgets tidligere formand. Tillykke til nyvalgte medlem Natalie Aumüller og genvalgte medlemmer Christiane Bodenhausen, Lene Lass og Ellen Schütt.

Tillykke til Knud Ramm-Mikkelsen som ny formand for Kulturudvalget. Samtidig stor tak til Bjørn Egeskjold for hans indsats som udvalgets tidligere formand og tillykke med valget som almindeligt medlem i udvalget. Tillykke også til de nyvalgte medlemmer Michael Juul Olsen og Kirsten Futtrup (genvalgt til FU) - og Eberhard von Oettingen som genvalgt medlem.

Tillykke til Gitte Hougaard-Werner (genvalgt til FU) som genvalgt formand for Årsmødeudvalget samt tillykke til Daniela Caspersen som nyvalgt til samme. Tillykke også til de genvalgte medlemmer Hans Heinrich Johannsen, Lars Nielsen og Fred Witt.

Budgetmøde med Sydslesvigudvalget

I begyndelsen af november indkaldte Sydslesvigudvalget mindretallets organisationer til budgetforhandlinger.

Af SSF's resultataftale fremgår det, at vi har søgt om en fremskrivning på 1,7 pct. Sydslesvigudvalget har dog stillet mindretallets organisationer en maksimal fremskrivning på 0,6 pct. i udsigt.

Det var dog ikke så meget budgettet og de nødvendige besparelser som følge af den ny afskrivningsprocedure, der var genstand for samtalen, men derimod SSF's indsatsområder i de kommende år. Her talte vi - helt apropos om foreningsudviklingen - den nordvendte oplysningsindsats og den dermed forbundne tanke, at Sydslesvigudvalget, Grænseforeningen og mindretallets foreninger på Folkemødet på Bornholm går sammen om et debat- og informationstelt uden de andre 16 foreninger, der var med i teltet i år.

Endelig rundede vi sprogdebatten, Mindretallets Hus, Danevirke Museum og Skipperhuset. De to sidstnævnte ejendomme havde udvalget i øvrigt besøgt i forbindelse med dets besigtigelsestur i slutningen af oktober. Ikke mindst Tønnings gamle Skipperhus, som bliver renoveret og istandsat for bl.a. Berlin-penge, oplevede udvalgsmedlemmerne som et spændende sted og en interessant ramme omkring det danske arbejde og lejrskolelivet.

Danmarkskanontræf i Flensborg

Kulturministeriet havde her i efteråret planlagt fem kanontræf rundt omkring i Danmark. Ét af dem, det første, blev afholdt på Centralbiblioteket i Flensborg hhv. A. P. Møller Skolen den 5. oktober. I øvrigt samme dag, som Bertel Haarder fejrede sit ministerjubilæum på Thorvaldsens Museum.

Det var et fællesarrangement, som biblioteket, Flensborg Avis og SSF havde stået for. I avisen har man kunnet læse om, hvor stor en succes, det har været i Slesvig, hvor kanon-ambassadør forfatter Jens Christian Grøndahl ledede og inspirerede de unge gymnasieelever til engageret at bidrage til debatten.

Eftermiddagsmødet på Centralbiblioteket om danske værdier trak fulde huse. Her var det museumsinspektør René Rasmussen, forfatter Kristian Ditlev Jensen, forskningsleder Mogens Rostgaard Nissen og vores generalsekretær som ordstyrer, der udgjorde det levende og muntre debatpanel.

Endelig var Sydslesvig indbudt til stort aftenmøde med fhv. udenrigsminister Villy Søvndal, forfatter Inge Adriansen, Aabenraas borgmester Thomas Andresen, folketingsmedlem Henrik Dahl, udenrigsredaktør Anna Libak samt forfatter Jens Christian Grøndahl.

Efter dette møde skrev de fremmødte samme aften på kulturministeriets dertil trykte kanonpostkort deres mening om, hvad der er en typisk dansk værdi set fra Sydslesvig. Postkortene er sendt til København og blevet registreret på ministeriets kanon-hjemmeside under rubrikken "Danske værdier uden for Danmark".

I forbindelse med årets vellykkede Folketingstur - tak til Jens A., Bernd og generalsekretariatet for planlægning og gennemførelse af turen - besøgte delegationen kulturminister Bertel Haarder i hans ministerium, hvor Sydslesvigs bidrag til Danmarkskanonen var genstand for samtalen. I den anledning fik han af undertegnede på SSF's vegne overrakt en indrammet plakat over de danske værdier, Sydslesvig bød ind med til Danmarkskanonen. Der er et billede af det på Kontakt på torsdag.

I dag er sidste dag, hvor man kan stemme om de 20 værdier, som et panel på seks kuratorer har udvalgt som de væsentligste danske værdier blandt de over 2.400 bidrag, der er blevet indsendt. I begyndelsen af december præsenteres den endelige Danmarkskanon for den danske befolkning.

SSF's oplysningsarbejde – Eutin, København, Nykøbing Mors

I de forgange to måneder har SSF været af sted med sin nye analoge og digitale udstilling, der ved hjælp af fladskærme og roll-ups fortæller interesserede om vort mindretalsliv i Sydslesvig.

I anledning af **Slesvig-Holstens 70-års dag**, som blev fejret den 1. oktober i Eutin, var SSF sammen med de tre andre mindretal i grænselandet friserne, sintierne og tyskerne inviteret til at informere om sig selv. Alle organisationer, foreninger såvel som de fire mindretal fik et hvidt pagodetelt stillet til rådighed. Det gav husly til vort informationsmateriale og dele af den nye udstilling.

14 dage senere deltog SSF sammen med Kirken, SdU, Skoleforeningen, Sundhedstjenesten og Grænseforeningen ved den årlige **Kulturnat** på Christiansborg. Det siges, at 10.000 mennesker besøger Folketinget i løbet af åbningstiden fra kl. 18 – 24. Så mange besøger dog ikke i

mindretallets rum i løbet af aftenen. I år var det mit indtryk, at der ikke var helt så mange, som sidste år, der opsøgte os. Måske er vores placering lidt uden for alfarvej. Vi undersøger muligheden for en ny placering.

For tiden befinder vores udstilling sig i Danmarks fineste bibliotek, i Nykøbing Mors. **Morsø Folkebibliotek** har til huse i Nykøbings tidligere Morsø Jernstøberi. Et spændende centrum i byens arkitektur. I samarbejde med Grænseforeningen Nykøbing Mors har vores foreningskonsulent Tine Andresen stablet udstillingen på benene, som blev åbnet den 2. november i tilstedeværelse af undertegnede. Der står den flot og frem for alt synligt for de mange mennesker, der kommer på biblioteket.

Officielle arrangementer

SSF har både været til og selv stået for en officiel reception på det sidste. Den 1. november holdt vi afskedsreception, fødselsdag og 25-års jubilæum for SSF's pressechef **Bernd Engelbrecht** i den store sal på Flensborghus.

Det var godt, vi valgte det store lokale, for der var kommet rigtig mange venner, kolleger, samarbejdspartnere, officielle og familie for at hylde Bernd. Der blev nippet, spist, smalltalket, sunget, udbragt flere leve, og hørt på mange personlige, provokerende og muntre taler til ære for dig, Bernd.

Endnu en gang tak for dit loyale, trofaste og kritiske virke for kulturforeningen og din kærlige journalistiske hånd og pen for KONTAKT og det digre værk 'Sydslesvigsk Årbog'. Vi har dig endnu i vore rækker på generalsekretariatet indtil den 31. december i år.

Din efterfølger bliver journalist **Klaus Stausbøll**, som vi officielt vil hilse velkommen fra og med den 1. januar 2017.

Farvel og tak skal der også lyde i forbindelse med pensioneringen af Friisk Foriining's mangeårige amtskonsulent **Manfred Nissen**, for hvem der blev holdt afskedsreception i Friisk Hüs i Bredsted den 30. september. Samtidig byder vi hans efterfølger **Ilwe Boysen** hjertelig velkommen på posten. Vi håber, at vi får et lige så godt samarbejde med dig som med din forgænger. Alt godt og held og lykke i stillingen.

Den 27. september var jeg i Berlin i min egenskab af formand for Mindretalsrådet. **Romani Rose**, som fyldte 70 år i august og til daglig lever i Heidelberg, havde inviteret til fødselsdagsfest i sintiernes dokumentationscentrum 'Aufbauhaus' i Berlin Kreuzberg. Mange var kommet for at hylde hans livsværk, bl. a. Angela Merkel, Claudia Roth, Hartmut Koschyk, Bodo Ramelow, Rita Süßmuth og flere honoratiores inden for den politiske verden. De nævnte personer holdt tale for Romani Rose og hans store livsværk.

Højtideligheden bar præg af en respektfuld og samtidig nænsom, kærlig anerkendelse af Sinti og Roma og en værdig bøjen sig for dette folks og mindretals tragiske skæbne. Først i 1982

anerkendte ellers Helmut Schmidt officielt, at Tyskland havde begået et folkedrab mod sinti-romaerne under naziregimet.

Den 14. november blev tidligere formand for BDN og tidligere præsident for FUEN **Hans Heinrich Hansen** af ministerpræsident Torsten Albig i Kiel udnævnt til adjungeret professor - æresprofessor. Med tildelingen af denne titel, med hvilken der hverken følger penge eller forpligtelser, æres Hans Heinrich Hansen for sit livsværk. Hans livslange engagement for og store viden om mindretallene i Europa er navnkundigt og respekteret i vide kredse, som beskæftiger sig med mindretalsrettigheder og mindretalspolitik. SSF glæder sig sammen med ham over den yderst velfortjente hæder, der er blevet ham tildelt for 12 dage siden, og ønsker ham af hjertet tillykke.

Også en dansksindet hædersmand og ildsjæl er blevet beæret med en officiel tysk anerkendelse. Det er vores formand for Regnskabs- og revisionsudvalget, **Gerd Pickardt**, der i sidste uge har fået tildelt Bundesverdienstkreuz 1. Klasse af ministerpræsident Torsten Albig i Kiel. Gerd har i mange årtier viet sit liv til det danske arbejde i Sydslesvig. Bl.a. som formand for Skoleforeningen, inden for SSF, Samrådet, De tilsluttede foreninger, Kobbermølle Museum, Skt. Knuds Gilde, Erhvervsforeningen o.m.m. Tillykke herfra. Hæderen er vel undt og ikke mindst velfortjent.

DFN i Bruxelles 28.-29.09.

Til slut ganske kort orienteringen om, at DialogForumNorden med en delegation på godt 20 personer med mindretalskommitterede Renate Schnack i spidsen mødte både danske og tyske EU-parlamentarikere i Bruxelles for at drøfte EU's afvisende holdning med hensyn til at ville tage et naturligt ansvar for en europæisk mindretalspolitik, der sikrer de nationale mindretal ligestilling og anerkendelse.

Det er svært at slå igennem med vore politiske budskaber og krav i Bruxelles. Derfor er Mindretallenes Hus et vigtigt projekt og en vigtig vision, der skal være med til at vinde gehør på EU's bonede gulve for vore mindretalspolitiske krav. Vi arbejder på det.

Tak for jeres opmærksomhed.

Mødelederen takker for beretningen og opfordrer til diskussion.

Foreningsfornyelse:

Gottorp amt henstiller, at man også gennemtænker en ændring af landsmødet, så det bliver mere spændende og informativt. Derudover bør alle valg foregå skriftligt. Hertil svarer formanden og generalsekretæren, at man så må komme med konkrete forslag. Landsmødet er jo allerede blevet moderniseret og løftet ved indførelsen af Højlands forsamlingshus, hvor man ikke skal op på talerstolen. Landsmødets form er jo bestemt af vedtægterne med visse ting der skal gennemføres, og vi kan ikke bare ændre formen fra A-Z. Ønskes skriftlig afstemning, må man sige det, ellers foretages valgene så hurtigt og gnidningsfrit som muligt ved håndsoprækning.

Derudover har vi kun den ene dag til rådighed. Ledelsen har et yderligere forslag til opstramning, nemlig at man springer over motivation af kandidater til de enkelte poster og lader kandidaterne præsentere sig selv, men der er grænser for, hvor meget der kan ændres. Man vil dog tage henstillingen med, når man er i gang med vedtægtsændringerne. Der er mange muligheder for at starte en debat, alle beretninger står til diskussion, men de delegerede benytter sig ikke af denne mulighed.

Oplysningsarbejdet

Tine Andresen oplyser, at udstillingen hentes hjem fra Nykøbing Mors den 30. november og bygges op på Hiort Lorenzen-Skolen den 1. december, hvor den kan ses 2.-16. december.

7. Status på foreningsudvikling

Der er enighed om, at alle amter fremover er repræsenteret i tænketanken, og at møderne skal lægges om aftenen, så alle har mulighed for at deltage.

Tænketanken har formuleret de 7 spørgsmål, og basis skal nu tage stilling til, hvad man ønsker. Konsulenterne er ansvarlige, er fødselshjælpere for distrikter og amter og skriver de nødvendige notater. Køreplanen bliver som følger:

- Tænketanken holder et opsamlingsmøde i januar.
- Emnet behandles på distriktsgeneralforsamlingerne.
- Resultatet fra distriktsgeneralforsamlingerne sendes til foreningskonsulenten.
- Tænketanken holder møde efter distriktsgeneralforsamlingerne.
- Resultatet fra distriktsgeneralforsamlingerne diskuteres på amtsgeneralforsamlingerne.
- Resultatet fra amtsgeneralforsamlingerne sendes til foreningskonsulenten.
- Tænketanken holder møde efter amtsgeneralforsamlingerne.
- Emnet diskuteres på første hovedstyrelsesmøde efter sommerferien.
- Tænketanken holder møde efter hovedstyrelsesmødet og inden landsmødet. På dette møde forberedes strukturdebatten til landsmødet.

Foreningskonsulenten hhv. medlemmerne fra tænketanken deltager gerne i amtsstyrelsesmøder hhv. generalforsamlingerne for at sætte processen i gang.

Denne køreplan nedfældes i et notat, der sendes ud til alle amtsstyrelser.

8. Nyt fra SSF's udvalg

Tine Bruun Jørgensen, Teater- og koncertudvalget

Sidste udvalgs møde var den 6. oktober, hvor man så på den løbende sæson:

- "Lilys Danmarkshistorie" - 262 publikummer
- Symfonikoncert Tjajkovskij og Sjostakovitj – 154 tilhørere
- Børneteater "Ugly Douglas" to forestillinger – 345 elever

- "Lille mand, hvad nu?" – 241 publikummer

I september havde vi i samarbejde med teaterforeninger i Sønderjylland 3 gange en TV-spot på TV-Syd. På Billetten kunne vi se, at det har givet respons i billetsalg. Samtidig fik vi indblik i andre teaterforeningers billetsalg, og alle på nær Esbjerg kunne se, at spottet havde givet et massivt større billetsalg. Esbjerg kunne se, at der var flere klik på hjemmesiden, hvilket førte til øget salg af andre billetter. Der kører nu en annonceringskampagne i "Flensburger Journal".

Derudover har udvalget drøftet landsmødet inkl. valg af ny formand, teater-seminaret i Silkeborg i sidste weekend. I løbet af den weekend så udvalget småbidder på hver 5 minutter af 45 forskellige forestillinger. Derudfra skal vi så vælge den nye sæson. I alt skal vi købe 18 forestillinger til 2017-18. Der var mange gode forestillinger, mange gode danseforestillinger, mange humoristiske forestillinger.

Aktuelt har vi forestillingen med "Kan du sige 'Rødgrød med fløde?' " med Farshad Kholghi i Slesvig 2. december – meget apropos sprogdebatten. En forestilling hvor det danske sprog på en sjov og spændende måde står i fokus. Håber, at der kommer mange tilskuere. Vi har gjort reklame for forestillingen på danskurserne og håber også at der kommer mange derfra.

Til næste udvalgsmøde har vi inviteret John Windberg med, for at høre, hvad han gerne ville bidrage med.

Jon Hardon Hansen informerer om, at Kulturministeriet gerne vil indspare SSF's plads i Folketeatrets bestyrelse. Tine Bruun Jørgensen er indforstået, da SSF sidder i bestyrelsen med taleret men uden stemmeret og samtidig er repræsenteret i Danmarks Teaterforeninger med både tale- og stemmeret. På den måde har vi stadig indflydelse og får informationer.

Jens A. Christiansen foreslår, at Teater- og koncertudvalget og Kulturudvalget gennemfører en form for kulturseminar i Sydslesvig, et møde, hvor man har mulighed for at komme med tilskyndelser, holdninger og idéer til SSF's og mindretallets kulturtilbud. Begge udvalgsformænd synes det er en god idé, det er værd at se, hvad det kan føre til.

Der er stadig problemer med publikumstallene ved symfonikoncerterne, og udvalget vil gerne overveje, om der er mulighed for sammen med andre teaterforeninger at fremstille TV-spots i lighed med spottene for teaterforestillingerne. Vi skal også være opmærksomme på, at forholdet mellem tilskuere nord- og sydfra er i orden, og ikke at de fleste publikummer kommer nordfra, fordi vi tilbyder vore forestillinger billigere end nord for grænsen. De sønderjyske teaterforeninger vil fremover samarbejde mere og linke til hinandens forestillinger, for at få fat i publikum. Dette gælder også for bl.a. jazzkoncerter, så her ligger et positivt grænseoverskridende samarbejde.

Jens A. Christiansen pointerer, at vi jo modtager statstilskud for at drive dansk teatervirksomhed syd for grænsen, og vi skal passe på med en for voldsom markedsføring nord for grænsen. Der, hvor det sker i samarbejde, med de sønderjyske teaterforeninger, er det i orden.

En sammenlægning af Sønderjyllands Symfoniorkester med Schleswig-Holsteinisches Landessinfonieorchester bliver nok ikke aktuel, idet der jo er overenskomstmæssige og arbejdsretslige udfordringer. Det ender nok med, at man øger samarbejdet, evt. finder fælles organisatoriske rammer, hvor man kan gennemføre større og mindre koncerter men stadig er to selvstændige orkestre. Emnet bør drøftes både i Teater- og koncertudvalget og i Sønderjyllands Symfoniorkester.

Jon Hardon Hansen understreger, at SSF ikke som foreslået på landsmødet fusionerer Teater- og koncertudvalget med Kulturudvalget, men at de udvalg fortsat er to selvstændige udvalg.

Knud Ramm-Mikkelsen, Kulturudvalget:

Tak for sidst – og jeg kan fortælle, at vi i morgen har første møde i det nyvalgte udvalg. Jeg glæder mig meget til samarbejdet både med udvalget og sekretariatet. Vi vil der tage fat på at være med til at sprede folkeligt og kulturelt virke rundt i vores landsdel.

Jeg er sikker på, at vi i udvalget i de næste år vil se velvilligt på forhåbentlig mange ansøgninger fra amter og distrikter, men jeg er lige så sikker på, at vi også vil tage de nødvendige økonomiske overvejelser med. Både, om der er råd, i det hele taget, men også, om vi nu handler økonomisk ansvarligt! Jeg synes, at der skal være en vis økonomisk sammenhæng mellem økonomi og forventet tilhørertal / antal tilskuere til et arrangement.

Udvalget er som I ved selv udfarende med nogle arrangementer, men vi laver også en hel del ting i samarbejde med dels vore egne organisationer og institutioner, men også sammen med andre partnere, både offentlige og lignende, som mere kommercielle. Det giver ofte god kontakt til et nyt og andet publikum, end vi normalt kan nå. Jeg vil glæde mig til at fortsætte dette arbejde.

Siden sidst har vi bl.a. haft en kommende stjerne, hvis han ikke allerede er det. En ung fyr, der hedder Alex Vargas. Om nogle år vil vi kunne sige, at han var i Flensborg – i Kühlhaus, men desværre, som vi ofte kommer ud for, inden han er blevet rigtig kendt hernede, så tilhørertallet var overskueligt med ca. 100.

Jazz på Flensborghus kom godt i gang d. 11. november – med det lidt spøjse fænomen: en syngende, kvindelig bassist. Men en meget stor aften med fuldt hus – ca. 150 ved bordopdækning.

Af programpunkter fra nu og til jul vil jeg nævne:

- På søndag inviterer Harreslev til en advents-duo-koncert i kirken: Sangerinden Cæcilie Norby og bassisten Lars Danielson. De har i år udgivet en CD, der har fået en masse roser. Meget dygtige musikere.
- Første december har vi på Flensborghus gruppen WonderBrazz. Det lyder lidt som en vits, og det var det vist også – men det er et fantastisk band, og der bliver kul på.
- Nordisk jul fejres endnu engang sammen med Harald Haugaard og Helene Blum. Denne gang i Marie-Kirken i Flensborg.

- Endelig kan man gå ind i den sidste uge inden jul med en fin lille jazz-koncert på Flensborghus, hvor der spilles overvejende jule- og vintermusik.
- Jeg ved, at der også finder en masse andre arrangementer sted uden for Flensborg. Jeg vil glæde mig til, ved de kommende møder også at fortælle kort om dem.

Gitte Hougaard-Werner, Årsmødeudvalget:

Årets motto "Fornyelse skal der til" blev offentliggjort på landsmødet. Udvalget holder møde på torsdag, hvor vi skal behandle plakaten, som vi satser på skal ud i januar. Senere samme aften har vi som resultat af evalueringsmødet møde med forskellige foreninger og institutioner samt Samrådets kommunikationsnetværk omkring det, at mottoet gerne skal bruges hele året.

9. Amtskonsulenternes årlige indberetninger om det danske arbejde i Sydslesvig

Viggo M. Petersen, Flensborg by:

Da vi har lidt problemer med distriktstiltag generelt og specielt i Friserbjerg-Rude, udgiver vi nu 2 gange årligt et hæfte "SSF for alle", der ikke kun fortæller om afholdte og kommende arrangementer. Meningen er også at gøre opmærksom på, at distrikterne kan deltage i hinandens arrangementer. Det første hæfte er blevet godt modtaget, og der har været bevægelser hen over distriktsgrænser, f.eks. var der flere og andre deltagere ved de tre Skt. Hans-fester i Nord, Tarup og Sporskifte.

Vi havde et godt samarbejde med skolerne omkring Sigurd Barretts besøg i juni. Derudover havde vi på initiativ af Joachim Ostendorf et vellykket grænseoverskridende arrangement med ca. 400 publikummer på havnespidsen med bl.a. Hejmdal Blæseorkester, Danfoss-Orkestret og Per Nielsen.

Med synlighed og profilering deltager vi bl.a. ved byens nytårsreception, Tag des Ehrenamtes etc., så folk ved, at mindretallet findes i Flensborg.

Medlemstallet er stabilt, vi havde sidste år 220 nyoptagelser, og selvfølgelig en del frafald. Medlemmer, der bor udenlands, får tilsendt både Sydslesvigsk Årbog og Flensborg bys kalender.

Som nævnt er der problemer i distrikt Friserbjerg-Rude, der har været hvilende i næsten 2 år. Efter nu at have talt med de implicerede distrikter, vil bystyrelsen foreslå, at distriktet opløses og medlemmerne fordeles på 3-4 andre distrikter: Nord, Centrum-Duborg-Vest, Skt. Hans og Sporskifte, og det regner vi med, at medlemmerne går med til.

Generelt fungerer distrikterne, tallene taler for sig selv med godt 7.000 aktivitetsmedlemmer til godt og vel 200 arrangementer på årsbasis. Det kan selvfølgelig gøres bedre, men det overlader jeg til min efterfølger at tage hånd om.

Susanne Schießel, der sidder i receptionen på Flensborghus om eftermiddagen, er nu ansat halvdags på bysekretariatet som afløser for Helga Dittrich.

Kommende arrangementer: Vi fortsætter med "Det Grå Guld" og går her i samarbejde med Dansk Centralbibliotek, så konceptet udvides. Forårsfesten 24. marts 2017 hedder "Fredagsbal".

M.h.t. de 170 udmeldte: Vi sender flere pæne opfordringer til folk, der ikke betaler, og mange reagerer ikke. Har de ikke betalt i et år, indstiller vi Kontakt, hvilket mange heller ikke reagerer på. Efter 2 år slettes de så, uden at vi spørger yderligere. Jeg kender mange medlemmer, 10-20 kontaktes direkte og spørger hvorfor. Det er ikke altid nemt at holde på medlemmerne. Mange vil ikke længere være medlemmer, når deres børn er kommet ud af skolen.

Marike Hoop, Flensborg amt:

I nogle af vore distrikter har vi stadig tillidsfolk. De kender alle medlemmer, og hvis et gammelt medlem ikke betaler, kontaktes de af tillidsfolkene.

Da jeg i år var ude i distrikterne til generalforsamlingerne handlede det meget om medlemshvervningen, om at man følte sig ladet alene med den, at den var træg, man var frustreret. Mange steder har der været aktive unge bestyrelser, men de gad ikke mere. Et sted måtte vi decideret overtale en formand til at fortsætte. Hun havde ikke lyst mere, selv om distriktet havde mange nye medlemmer, mange deltagere ved arrangementerne, men det hele var så trægt, forældrene var ikke til at sparke ud af huset. Derfor vil vi gerne have børnehave- og skolelederne med ind i bestyrelserne. Fra amtets side har vi derfor valgt at lade skoler og børnehaver dele en lille folder ud til alle forældre og opfordret skoleledere og børnehaveledere til at gøre en indsats. I stedet for at folk i hvervekampagnen privat kan vinde teaterbilletter, går prisen nu til den respektive skole eller børnehave. Her på det sidste kan jeg mærke, at der er sket noget. Jeg har hørt, at det også er blevet taget op i nogle samarbejdsråd, og det er nok dér, vi næste gang også skal henvende os.

Desuden har jeg hørt fra en børnehaveleder, at skoledirektør Lars Kofod-Jensen har sendt en mail til alle skoler og børnehaver og bedt dem om at bakke foreningerne op, give foreningerne plads, så det passer godt sammen.

Ellers er den bedste måde at få medlemmer på at tilbyde noget, som folk gerne vil have. Det kan ikke altid være målgruppen, det er galt med. Amtet kan hjælpe distrikterne ved at lave arrangementer, som vækker medlemmernes interesse. Vi bruger af den grund mange ressourcer på familiearrangementer, familiesprogkurser, dansklørdage, udflugter. Nyt skud på stammen er en familieweekend sammen med Grænseforeningen. Vi havde opfordret deltagerne i familiesprogkurserne til at deltage i generalforsamlingerne, hvilket mange havde gjort og var meget stolte af. På sprogkurset har vi et junglespil, hvor deltagerne skal matche de enkelte foreningers logo med det, de tror foreningerne står for. På den måde lærer de foreningerne at kende. Dette spil kunne godt udvikles til forældreaftener. Vi forudsætter, at folk ved meget om mindretallet, alle ved hvad årsmøde er, men det gør de ofte ikke, og ordet årsmøde siger ikke ret meget.

I Flensborg amt kommer vi til at skulle finde en del nye formænd, jeg ved at Medelby, Hanved, Oversø og Sørup skal have nye formænd. Det bliver ikke nemt. I Husby har vi stadigvæk ingen

bestyrelse. Vi havde forsøgt at arrangere en stor fest derude, men den faldt bogstaveligt talt i vandet. Det bliver ikke nemmere med årene, og vi går nu sammen med Gottorp amt om et samarbejde i Angel, ét af de steder, hvor det virkelig er svært, for afstandene er store. Det nytter ikke at lægge det hele sammen, så bliver det bare endnu større.

Jeg mener helt klart, at kun skolerne/ institutionerne kan løse bestyrelsesproblemet, da de sidder ved kilden, de må have dette ansvar tilbage. De har chancen til at spotte og spørge folk. De siddende bestyrelser i distrikter, der arealmæssigt er store, har ofte ingen kendskab til nye kandidater.

I Flensborg Amt gør mange distrikter det, som der på Landsmødet blev anbefalet i debatten: de er gode til at invitere nabodistrikterne til deres arrangementer. Mange har et tæt samarbejde med institutionerne og de andre foreninger. Langt de fleste steder er der unge mellem 30-40 med i arbejdet.

Jens A. Christiansen pointerer, at der må gøres noget ved situationen i amtet. Der er 6 distrikter, der hænger med rumpen i vandkorpen, og hvor nogle af dem holder sig oppe ved et forsamlingshus. Vi må sammen med amtsstyrelsen prøve at udarbejde en strategi. Han og Tine vil gerne deltage i næste amtsstyrelsesmøde. Hvis den eneste løsning er fusioner, må der arbejdes på det. Vi må også både i amts- og hovedstyrelsen diskutere, om vore distriktsfolk, ildsjælene, får nok opmærksomhed, har de en klar følelse af, at vi står bag dem og støtter dem, eller føler de sig overladt til sig selv?

Mange steder er man imod fusioner men man samarbejder gerne med andre distrikter, så man kan løfte flere, andre og nye arrangementer.

Flensborg Avis kommer ikke mere til møder og arrangementer i distrikter og amter, kun til de helt store ting. Dette savnes alle steder.

Sydtønder amt:

Da Lars Petersen ikke er til stede, henviser Jens A. Christiansen til Lars' beretning. Han fremhæver bl.a. tidligere diskussioner, etablering af caféer, ellers må man fremhæve, at Sydtønder amt sammen med Husum og Ejdersted har taget initiativ til et tættere samarbejde omkring Vestkystkultur. I amtet har man et godt samarbejde med institutionerne, men det er i nogle tilfælde så som så med forældrenes kendskab til det folkelige arbejde.

Peter Hansen, Husum amt:

Jeg skal undlade at læse op af det allerede fremsendte. Det er jo ikke noget landsmøde det her. I stedet vil jeg – som vanligt – sige lidt mere om de kommende aktiviteter, der er nævnt i den, og som for nogles vedkommende har fundet sted.

Børnekoncerten på SpilDansk-dagen på torvet i Frederiksstad blev overordentlig vellykket. Vi havde denne gang hyret Anders Davidsen, der er musiklærer på Hoptrup Efterskole, til at instruere og lede den. Der var 140 børn med, og i hvert fald et par hundrede publikummer.

Mange forældre, bedsteforældre og andre fra mindretallet, som kom målrettet for at høre det, men også mange forbipasserende, som stoppede op. Den ansvarlige lærer gjorde meget ud af på begge sprog at fortælle publikum om arrangementet og at det ikke var et skole- men et mindretalsarrangement.

Tidligere har vi holdt noget for seniorerne om eftermiddagen på SpilDansk-dagen. I år besluttede vi at de da kunne få lov at høre børnene synge – så var vi da sikre på fyrre publikummer – og siden få sig en tallerken suppe på Paludanushuset. Nogle var lidt betænkelige ved, om de kunne holde ud at stå stille udendørs i fyrre minutter på den årstid, men det gik fint. Vejret var også med os. Tør luft og sagte vind.

Omkring udflugter har jeg jo mere end antydnet, at weekendturen må vige for en eller to endagsture mere. Det bærer nu i retning af, at vi næste år arrangerer et besøg på Fiskeri- og Søfartsmuseet i Esbjerg (- nej, det var ikke mit forslag!), en sejlads på Haderslev Fjord med historisk guidning, efterfulgt af en kort rundgang på Årø samt en udflugt til stæretrækket i Tøndermarsken. Sidstnævnte med risiko for, at vi kun krydser grænsen for at hente en dansktalende guide. Stærerne kan finde på at samle sig syd for grænsen. Og i øvrigt også med risiko for slet ikke at kunne finde dem.

Vestkystkultur er et samarbejde mellem alle tre amter og kom godt fra start med et antageligt publikumsantal i Læk og et rigtig flot i Vesterland – ca. 90, hvoraf over 80 var lokale. Næste arrangement er i Tuxedo Jazz Band i Husum.

Jeg har vist forsømt at nævne vort samarbejde med biblioteket. I tre sæsoner har Husum samarbejdet med biblioteket, og i vinter havde vi besøg af Dorothea Petersen, der fortalte om sin bog "Havets rytter", og skulle have haft besøg af Erling Jepsen, som imidlertid blev syg og meldte afbud. Om et par uger – 2. december – holder vi ølsmagning sammen med biblioteket. Temaet er julebryg fra danske mikrobryggerier, og øllet præsenteres af tidligere skatteminister og tidligere formand for Sydslesvigudvalget, Benny Engelbrecht. I marts holder vi – hvis kulturudvalget giver os lov – en aften med en af hovedpersonerne i Se og Hør-skandalen, Kasper Kopping.

Tak.

Lars Petersen skriver i sin beretning, at fusioner koster medlemmer, hvilket Peter Hansen er enig i. Budskabet er, at den bestående spredning er udmærket, man løser ikke problemer ved at lægge distrikter sammen, og slet ikke ved magt. Man må i stedet satse på fællesarrangementer, som f.eks. et fælles årsmøde i Sydtønder lørdag eftermiddag. Der nedsættes nu et ekstra vestkyst-musikudvalg på amtsgeneralforsamlingen i Sydtønder amt.

Kerstin Pauls, Ejdersted amt:

I slutningen af året var vi oppe på 494 medlemmer. En lille stigning efter vores oprydning i kartoteket året før. Dog kan vi ikke komme over de 500, men vi arbejder videre på det.

I amtet og distrikterne er aktivitetsniveauet stadig høj, dog kommer der ofte de samme. Da Tønnings distriktsformand er lærer på Uffe-Skolen, kunne vi lokke nogle nye forældre til vore arrangementer. Det viser sig, at den personlige kontakt til medlemmerne virker bedst. Vores samarbejde med skolen og begge børnehaver fungerer rigtig fint. Vi har et tæt samarbejde og koordinerer vores terminer ofte sammen.

Vore ældre medlemmer skal vi minde om, at det ikke altid skal være: Vi gør som vi plejer. Der er kommet en ny generation, og det betyder *ikke* at det hele er blevet nemmere i foreningsarbejdet. Der går utallige timer til oplysningsarbejde for at få de nye forældre med. Vores deltagelse i selve indskolingen er blevet en lille tradition, og der kunne vi i de sidste år altid hverve nogle nye forældre.

Bestyrelserne er gode til at uddelegere arbejdet, når vi har nogle arrangementer, men også her er det ofte de samme som hjælper. Det er små problemer, vi skal arbejde med.

Tønning distrikt kører rigtigt fint, og de har gang i en hel masse. De holder fast i gamle traditionelle arrangementer, men prøver også altid noget nyt og er også blevet bedre til at bruge Skipperhuset som forsamlingshus.

Gardings formand er jo børnehaveleder, og hun har ingen problemer med at få fat i forældrene, men når børnene er stoppet i børnehaven og går på Uffe-Skolen, så deltager de ikke mere i Gardings arrangementer.

Sankt Peter har deres faste arrangementer, men de er altid for sig selv holder også fast i det.

Follervig overvejer lige nu, om de måske skulle gå sammen med et andet distrikt, da der ikke er så meget mere, siden Horst Hoop døde. De har jo hverken forsamlingshus, børnehave eller skole – og nye medlemmer kommer der ikke til.

Vi holder fast i samarbejdet med Husum amt. Vi har vores fælles senior-arrangementer, Vestkystkultur og nogle udflugter sammen. Hellere fylde en til to busser, end en halv. I år er der så også kommet samarbejde med Sydtønder amt i forbindelse med Vestkystkultur og nogle fælles debataftener.

Også hvis det koster meget papir og porto er invitationerne, Ejdersted Nyt, julehefter og infoblade *det* medlemmerne læser og det der efterspørges, trods vores moderne tid. Syfo-siden og Facebook bliver brugt meget – men alligevel skal der et stykke papir til. Vi har fået Ejdersteds nye blad "Eiderkurier" til, at de også skriver om vore terminer. Dette blad fordeles på hele Ejdersted og kommer derfor også frem til flertalsbefolkningen. Jeg kan skrive, printe og sende en helt masse, men den personlige kontakt er *den* der virker bedst og er den vigtigste, som f.eks. ved Uffes-kaffebar eller al de andre ting der er gang i.

Lejrs skolen havde sidste år 1.135 overnatninger og det skal ikke glemmes, at det er et stort stykke arbejde oveni. Vi er gået i gang med at forberede en ny hjemmeside, og så er renoveringen jo

endelig startet, og det er virkelig spændende. Så vi glæder os til det øjeblik hvor vi kan åbne Skipperhusets døre igen og håber på at kunne lokke endnu flere folk til et ophold på vores dejlige halvø.

Jens A. Christiansen: Det er imponerende, at Kerstin kan holde gang i Ejdersted og distrikterne samt lejrskolearbejdet med de ressourcer, der er til rådighed. Trods foreningsudvikling, som har et ideal om, at der skal forandringer til, må vi fastholde, at det, der fungerer decentralt, ikke skal laves om. Vi skal finde en balance mellem at være geografisk spredt, så vi stadig kan opfylde vores ideal, at mindretallet er til stede i hele landsdelen, samtidig med at vi skal have fornuftige, ressourcemæssige og økonomiske centre. Vi skal kun forandre der, hvor det er fornuftigt.

Lars Thomsen, Gottorp amt:

Under punkt 1. / afsnit 4, den generelle situation i amtet, nævnes der, at et centralt punkt i bestyrelsesarbejdet er amtets fremtidige handlingsplan, i henhold til de aktuelle udfordringer. Her sættes der stort fokus på samarbejdet med andre danske foreninger og institutioner. Erfaringen viser, at man i forvejen på amts- og på distriktsplan trækker på samme medlems-, henholdsvis kundekreds, som de øvrige foreninger og institutioner gør. Om det nu handler om arrangementer til de ældre, større familiearrangementer, koncerter, teater, m.m., er det tit samme publikum som dukker op til både SSF's arrangementer, som til de øvrige foreningers tilbud.

SSF Gottorp amts idé herom er at skabe et tæt og velfungerende kulturnetværk med andre institutioner, for dermed at oprette en funderet og rutineret basis for fremtidens kulturprofil i amtet og omegnen. Her skal der ikke kun være tale om de store, overordnede arrangementer, men lige så meget er det de mindre arrangementer som foredrag, sangaftener, billedudstillinger, o.s.v., som man for fremtiden har et ønske om at kunne tilbyde i et tættere samarbejde, på tværs af foreningsgrænser. Resultatet, håber man på, vil være et større antal af publikum til arrangementerne, endnu mere synlighed for SSF som kulturel hovedorganisation, rutinerede forløb omkring planlægning og servicering af fælles arrangementer, og måske endda et fælles kulturtilbud for hele året, selvfølgelig sideløbende med SSF's program. Tilmed kunne et sådant forehavende have en økonomisk fordel, idet man deles om arrangementernes udgifter.

P.t. er Gottorp amts bestyrelse nået så langt, at man har gennemført to foredrag i samarbejde med biblioteket i Slesvig, hvorved man er blevet enige om at fortsætte det gode projekt, og man vil fortsat henvende sig til byens og omegnens øvrige danske foreninger og institutioner.

Til punkt 2. – synlighed og profilering, afsnit 4. – mindretallets synlighed overfor flertalsbefolkningen, kan det nævnes, at SSF har lagt hus til diverse arrangementer fra tysk side. Her iblandt har Kreis Schleswig Flensburg, Allgemeiner Deutscher Fahrrad-Club e.V. og flere været gæster på Slesvighus. Dr. Gregor Gysi har holdt foredrag i sammenhæng med et fagforeningsmøde, og SSF Gottorp amt har lagt hus til indvielsesfesten for skulpturen "De ni verdener", et initiativ af borgerforeningen "Pro Lolfod", der i rammen af Slesvig By's nye slogan "Wikingerstadt Schleswig" har rejst nævnte træskulptur. Tilmed har byens marketingsafdeling "Stadtmanagement Schleswig" henvendt sig til amtet omkring muligheder for et fremtidigt samarbejde omkring byens kulturelle aktiviteter.

Under punkt 4. - aktivitetsniveau i distrikterne, karakteren af aktiviteterne samt bestyrelsesarbejdet, kunne jeg i grunden gentage mine oplæg fra 2014 og 2015.

Som nævnt under afsnit 2, er afholdte arrangementer hovedsageligt af traditionel karakter. De bliver planlagt og serviceret af bestående distriktsbestyrelser og medlemmer. Dertil må siges, at et vist antal distrikter i løbet af de sidste to år har bebudet, at det for fremtiden vil være svært at opretholde bestående bestyrelser, henholdsvis at kunne planlægge og servicere arrangementer for fremtiden. I disse distrikter har der hen over de sidste år ikke været nogen større fornyelse i bestyrelsen, og for at sige det som det er, viser aldersstrukturen i bestyrelserne en stigende tendens.

Stort set er man tilfreds med de kulturtilbud man byder på, og dog har man forståelse for at tilbudene burde tilpasses de efterfølgende generationers behov. Det er netop her, bestyrelserne mangler ressourcer for at tage et skridt ud over det sædvanlige. Selv om samtlige medlemmer i distrikterne bliver informeret / inviteret til arrangementerne, også de yngre, er det for det meste de samme, trofaste medlemmer som møder op. Med andre ord: Kulturtilbudene er ikke altid svarende til den yngre generations interesser, henholdsvis deres ideer om sammenkomst.

For at undgå misforståelser: Distrikternes traditionelle arrangementer har en meget stor værdi for medlemmerne. De må under ingen omstændigheder afløses af nye tiltag. Jeg selv deltager regelmæssigt, efter mulighed, i distriktsarrangementer, lige fra sangaftener, lottoaftener, ældrekomsammen, madlavnings- og foredragsaftener, m.m. Mit resume er, at disse arrangementer er utroligt vigtige for sammenhold og tradition, og derfor under ingen omstændigheder må frafalde. Der skal holdes hånd om traditionerne og de trofaste medlemmer. Samtidig skal der tænkes i nye baner, fremadrettet, visionært og på tværs af "som vi plejer". I hvor vidt det kan lade sig gøre udgående fra de strukturer, distriktsbestyrelserne har arbejdet med hen over mange år, må tiden vise.

Afsluttende vil jeg dog gerne nævne, at der p.t. er distrikter, som har besluttet sig for at gå nye veje, især i henhold til distriktsovergribende samarbejde, og meget tyder på, at der nogle steder i amtet vil ske forandringer, ikke kun i henhold til foreningsstrukturerne, men også i henhold til nye tiltag og nyt indhold omkring foreningsarbejdet.

Jens A. Christiansen spørger, om Slesvighus kan fastholde sin status som et dansk kulturcenter i forbindelse med, at biblioteket nu er flyttet til Ansgar. Det mener Lars Thomsen helt klart, selv om de til dels har det samme kulturtilbud som vi, hvad små arrangementer angår, men de tilbyder f.eks. ikke biograf. Men i og med at vi samarbejder, er der ingen konkurrence, man kommer hos hinanden. Preben K. Mogensen fortæller om "Åbne biblioteker": i forbindelse med foreningsarrangementer i Slesvig og Husum kan man få en nøgle og samtidig bruge biblioteket.

Grunden til, at flere fra flertalsbefolkningen nu benytter Slesvighus, er den personlige kontakt, ikke ubetinget at teatret bruger huset. Der er mangel på mødesteder i Slesvig, og amtsstyrelsen mener også, at huset skal stå til rådighed for den tyske flertalsbefolkning, som det altid har gjort. På den måde får de føling med og forståelse for mindretallet. Andre steder ønsker man ikke, at

forsamlingshuset bruges af offentligheden, selv om man måske selv kun bruger huset 8-10 gange om året. For Slesvighus' vedkommende var det en del af aftalen med Slesvig by, at huset også står til rådighed for offentligheden, så det kan ikke helt sammenlignes med vore forsamlingshuse. Men det er en model, man kan efterleve andre steder, at vore huse står til rådighed for offentligheden, når vi ikke selv bruger dem.

Gottorp amt kommunikerer meget via facebook. Siden er dog indrettet, så folk kun kan like men ikke skrive kommentarer, altså kun for at vise de forskellige arrangementer. Platformen bliver brugt af den yngre generation.

Dorthe Weis Salchow, Rendsborg-Egernførde amt

Først vil jeg korrigere min beretning: der er ikke en børnehave i Risby. Børnene går i Borreby Børnehave i Egernførde, og dem, der har bopæl i landområderne, går de første skoleår på Risby Danske Skole.

Der har været udskiftninger i amtsstyrelsen. Næstformand Joachim Martin har trukket sig efter omkring 40 års arbejde for SSF, og også Begitte Heupel, som vi også har måttet undvære som et vigtigt medlem i kulturudvalget. Men vi er rigtig godt tilfredse med de nye medlemmer: Susanne Thomsen, børnehavepædagog, og med mange års erfaring fra andet foreningsarbejde og Britta Jöns, mangeårigt bestyrelsesmedlem i SSF Egernførde.

Et fællesmøde med distrikterne i september viste, at der var stor interesse for, hvad der foregik på amtsplan. Der var hovedsageligt enighed om at fortsætte med det hæfte, som vi nu for anden gang udsender til jul, hvor alle distrikter, amtet og overordnede kulturtilbud præsenteres. Det er blevet tradition, at nogle af de mindre distrikter tager større arrangementer fra de øvrige distrikter med i deres program.

Samarbejdet med Gottorp amt går nu ind i en helt ny og lovende fase, og vi har allerede haft gode konstruktive fællesmøder vedr. friluftsmøde og de to fælles traditionelle senior-eftersmiddage. Vi har forventninger om, at det kan føre til flere gode fælles tiltag.

Vi ser frem til det første friluftsmøde på A.P. Møller Skolen og har forventninger om, at dette vil lokke flere deltagere fra vores amt til at deltage. Det er vanskeligt for os at få medlemmer til at tage til friluftsmødet i Slesvig.

Amtet har nu for fjerde gang haft en teatertur, hvor vi stiller en bus til rådighed til en teaterforestilling. På hver af turene har der været knap 20 deltagere. Det er nu blevet en fast bestanddel af programmet, som amtsstyrelsen gerne vil fortsætte med. Distrikterne fortsætter med at prøve nyt, og der er hvert år nye tiltag på programmet. Særligt udflugterne tages der godt imod. Amtets juletur i 2015 var udsolgt, og også distrikternes udflugter var enten udsolgt eller næsten i hvert fald. Det er ikke altid muligt at få fyldt en bus på amtsplan.

Vi har også haft nogle familier med på sprogkursus, og de og mange andre af vores medlemmer er heldigvis stolte af at have lært dansk og tør bruge det – altså de der ikke kunne det i forvejen.

Det er de familier som viser, at det er muligt at melde sig ind i det danske og føle noget for sagen.

Distrikt Holtenå er nu indgået et venskab med Grænseforeningen i Sønderborg. De er allerede mødtes to gange, og vi håber, de kan finde ting at mødes sammen om.

Der har været afholdt SpilDansk-arrangementer i Rendsborg by i en årrække, i år i form af et samarbejde med bl.a. fritidshjemmet, skolen og RBUF med stomp på Ejderskolen med ca. 90 deltagere. Vi håber på at kunne fortsætte dette samarbejder, og at også andre foreninger kan se, at de kan have gavn af en sådan tradition.

Amtet har siden 2010 haft en medlemsfremgang, selv om det ikke bliver til det store plus, idet vi jo også har den store afgang. Vi har på sekretariatet kigget lidt grundigere på opsigelserne igennem årets forløb. Et antal udmeldinger sker uden begrundelse, og de er ført under kartotekets punkt "anden årsag". Det næststørste antal er medlemmer, som ikke betaler. Vi ser, at der skal en særlig ihærdighed til for at få fremgang i stedet for tilbagegang. Hvis man bare følger den naturlige gang, vil det på lang sigt føre til tilbagegang. Vi ser også en del, som melder sig ud, når børnene afslutter deres skolegang.

Gitte Hougaard-Werner: Det er godt, at samarbejdet mellem distrikterne fungerer fint, men det er også vigtigt at arbejdet lokalt ikke kommer til kort, så forældrene ikke mister deres tilhørsforhold til distriktet og de lokale institutioner. Det kan blive et problem på længere sigt. Man må nogle gange gennemføre arrangementer med få deltagere i stedet for at aflyse. På Vestermølle er der p.t. 15 elever og 14 børn i børnehaven.

Konklusion:

- **Konsulenterne bedes til slutningen af første uge i januar formulere et kort notat, der tager udgangspunkt i samarbejdet med primært Skoleforeningens institutioner og fastlægger, hvor samarbejdet fungerer og hvorfor, samt hvor det ikke fungerer og hvorfor ikke.**

10. Eventuelt

Der er intet under punktet.

5.12.2016

JAC/jh